Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 244 (3244) | 1940 оной октябриин 19, суббото | СЭН 10 МҮНГЭ

Советскэ Латвидахи пропагандистска хүдэлмэри

РИГА, октябриин 15. (ТАСС). Партактивай гэртэ Латвиин коммунистическэ партиин районуудай ба уезднүүдэй комитедүүдэй пропагандистнарай совещани нээгдэбэ. Пропаганда ба агитациин зорилго тухай — Компартиин ЦК-гэй секретарь нүх. Калнбрезинь, «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» тухай—профессор Валескали гэгшэд үгэ хэлэбэд. Энээнэй һүүлээр, пропагандистнар өөһэдынгөө хүдэлмэриин опыт тухай хөөрэлдэбэ.

Задвинска районно комитет болбол ажалшадые Советскэ Союзай ажабайдалтай танилсуулха тушаа ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна.

Тэндэ богонихон саг соо 150 лекцинууд уншагдаа ба партиин районно комитедэй дэргэдэ техническэ асуудалнуудаар консультацинууд эмхидхэгдэбэ. Сталинска Конституциие шудалалгаар 3 семинар хүдэлмэрилнэ. Предприятинууд дээрэ 22 клуб нээгдэһэн байна.

Резекненскэ уездын деревнинүүдтэ улаан булангууд нээгдэжэ, тэдэнь хадаа нинтын ба политическэ хүдэлмэриин центр болоо. Тиимэнүүд 180 улаан булангууд нээгдэһэн байна. Тэндэ уншалгын гэрнүүд бии ба ханын газетэнүүд гаргагдана. Политическэ темээр уншагдаһан лекци ба докладууд ажалшадые ехээр һонирхуулна.

Советскэ газартаряалангай илалтануудай выставкэ

Колхознигууд-ударнигуудай бүхэсоюзна хоёрдохи съездын үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэ болбол коллективизациин ба совхозуудые байгуулгын сталинска политикын түгэс илалтые харуулаа, колхозно байгуулалтын 10 жэлэй дүнгүүдые бүридхөө. Выставкэ болбол колхозно таряашадай агууехэ зохёон байгуулагша хүсые харуулба. Энээнтэй хамта, выставкэ хадаа социалистическэ хүдөө ажахын али бүхы һалбаринуудта шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө тэмэсэлэй туг болоһон байна.

Нёдондо выставкэ 85 үдэр хүдэлмэрилөө һэн, мүнөө жэлдэ 5 һара хүдэлмэрилбэ. Энэ саг соо тэрэнэй павильонуудые хэдэн миллион хүнүүд хараһан байна. Манай газартаряалангые хүгжөөлгэдэ выставкэ нүлөөгөө эли бодоор үзүүлбэ. Тэрэнэй нүлөөнь ерээдүйдэ бүри гүнзэгы ба хүсэнтүгэс болохо. „Бүгэдэарадай ыолхозно университет" гэжэ манайда нэрлэгдэдэг энэ выставкэ ерэхэ жэлдэшье үргэлжэлхэ байһаниинь мэдээжэ.

Выставкэ эмхидхэхэ зуураа, парти ба правительство болбол иимэ зорилгонуудые табиһан байгаа. Нэгээр—колхозуудай, совхозуудай, машинно-тракторна станцинуудай, колхозно малажалай фермэнүүдэй, хүдөөажахын научна учреждениnүүдэй, тэрэшэлэн хүдөөажахын түрүүшүүлэй ба организаторнуудай туйлалтануудые үргэнөөр харуулха. Хоёроор—выставкэ дээрэ харуулагдаһан түрүү опыдые үйлэдбэриин практикада олоороо хэрэглэлгые туйлаха, эрхим ажахынуудай туйлалтануудые бүхы колхозууд ба совхозуудай, олонмиллион колхознигуудай туйлалтанууд болгохо. Гурбаар—гурбадахи табанжэлэй даабаринуудые гүйсэдхэхын түлөө, выставкые колхозно деревнидэ социалистическэ соревновани эмхидхэгшэ болгохо.

Нёдондо 28000 үлүү ажахынууд ба 167000 гаран хүдөө ажахын түрүүшүүл выставкэдэ хабаадалсаха хүндэтэ эрхэ олоһон байгаа. Выставкэ болбол хамаг асуудалнуудта харюусана: ажахыгаа культурнаар хүтэлхэдэ ямар болохо ба энээниие ямар аргаар туйлахаб; хүдөөажахын культурануудые тариха агротехникэ ямар байха ёһотойб; малажалай ашаг үгэлгые яагаад ехэдхэхэб; колхозуудта ажал хайшан гээд эмхидхэгдэнэб г. м. Выставкэ—бодото агротехническэ учебник, ямаршье асуудалаар справочник болоно. Энэ учебнигэй удхашанарынь илангаяа юугээр дээшэлүүлэгдэнэб гэбэл:, эндэ научна заабари бүхэн опыт дээрэ, үйлэдбэридэ шалгагдаһан байха юм.

1940 ондо выставкэдэ хабаадагшадай тоонь 300 мянганһаа халиба. Мүнөө жэлдэ Ленинградска областиин „Агитатор" совхозой хүдэлмэришэдэй амжалтань нинтын анхарал хандуулба. Эндэ 176 үнеэдэй үнеэн бүхэнһөө һү һаалганьһүүлэй 6 жэл соо хоёр мянга гурбан зуун хорин хоёрһоо 5492 литр хүрэтэр нэмэбэ. Үды хирэ ехэ һү һаалга хадаа, Данида мүн энэ үүлтэрэй үнеэдһээ һаадаг хэмжээһээнь нэгэ хахад шахуу үлүү гарана.

Нёдондо выставкын экскурсантнууд болбол колхозуудые большевистскаар хүтэлбэрилхэ искусство шудалха тухайда Краснодарска хизаарай, Кагановическа районой, Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин жэшээе хараһан байгаа. „Деревнидэхи шэнэ ажабайдал" —гэһэн бүлэг соохи энэ хүндэтэ һуурние мүнөө жэлдэ Крымскэ АССР-эй, Тельмановскэ районой, „Ленинец" колхозой правленидэ олгогдоһон байна. Ондоо условидо һаа, һая-наашашье туйлагдашагүй, тиимэ ехэ хубилалтанууд выставкын ашаар энэ колхоздо жэл хүрэхэгүй болзор соо туйлагдаба.

Выставкэ дээрэ харуулагдаһан опыдые пропагандалгада выставкэдэ хабаадагшад ба экскурсантнууд өөһэдөө угаа ехэ үүргэ дүүргэһэн байна. Тэдэнэр түрүү опыт шудалхын тулада, Москва ошоно. Һүүлээрнь тэдэнэр эдэ опыдые нэбтэрүүлхэ пропагандистнууд, тэрэниие ажал дээрэ хэрэглэхэ тушаа үүсхэлшэд болоод нютагаа—колхоздоо, совхоздоо, МТС-тээ бусадаг байна.

Харьковска областиин, Зачепиловскэ районой колхозууд выставкын опыдые шадамараар ба эмхитэйгээр нэбтэрүүлнэ. Эндэ үнгэрэгшэ жэлдэ 220 стахановска һургуулинуудые эмхидхээ, тус һургуулинуудтань 7246 колхознигууд ба колхозницанууд һуралсаа. Выставкэдэ ошожо ерэһэн колхознигууд ба хүдөө ажахын специалистнууд хадаа выставкэ дээрэ ханамжатайгаар шудалһан опыдууд тухайдаа хөөрэдэг байба. Энэ районой түрүүшүүл өөһэдынгөө опыдые ба саашанхи хүдэлмэриингөө планууды бөө бэедээ дамжуулалсан хэрэглэнэ.

Зачепиловскэ райондо эрхим ажахынуудай ба түрүүшүүлэй опыдые иимээр дэлгэрүүлжэ ба нэбтэрүүлжэ байһан, энэ үүсхэлыень Харьковска областиин бусад районуудта халан абаһаниинь дэмы бэшэ. Теэд, хэрбээ Советскэ Союзай бусад районуудташье түрүүшүүлэй опыдые пропагандалгада ба бэелүүлгэдэ тиимэ бодомжотойгоор ба эмхитэйгээр хандаһан байгаа һаань, советскэ газартаряалангай амжалтанууд бүри ехэ байха бэлэй!

Үнгэрэгшэ жэлдэ, августын 1-эй үдэр, выставкэ нээхэ дээрээ нүхэр Молотовай хэлэһэниинь: „Хүдөөажахын выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө республиканууд, хизаарнууд, областьнууд ба районуудай хоорондо, колхозууд, МТС ба совхозуудай хоорондо социалистическэ соревнованиие бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхытнай хүсэнэбди"...

Советскэ правительствын толгойн хүсэһэн хүсэлэнгынь амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Выставкэ болбол колхозно деревнидэ социалистическэ соревнованиин тугые бүри дээрэ үргэбэ.

Выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө соревнованида үнгэрэгшэ зун СССР дотор хамта 62000 звенонууд, 256000 бригаданууд, 130000 колхозууд, 4151 МТС-үүд ба 1853 совхозууд хабаадалсаба. Нэгэ миллион 200 мянга гаран түрүүшүүл выставкэдэ хабаадаха эрхын түлөө тэмэсэнэ.

1941 оной выставкэдэ тон серьёзноор бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Хүдөө ажахы тушаа парти ба правительство хэдэн олон тогтоолнуудые баталан абаба. Хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлэй ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухайда тогтоол болбол колхозно байгуулалтые хүгжөөлгэдэ шэнэ этап нээнэ.

Эдэ зорилгонуудтай зохилдуулан, мүнөө ямар колхозые түрүү гэжэ тоолохо ба амжалтыень сэгнэхэ тухайда асуудал тон ондоогоор табигдаха болоно. Ямар колхоз үнэхөөрөө түрүү гэжэ тоологдохоб гэхэдэ: газараа эзэн шэнгеэр хэрэглэдэг, гектар бүхэнһөө продукци ехээр гаргадаг, нинтын үйлэдбэриингөө бүхы һалбаринуудые амжалтатайгаар хүгжөөдэг, гүрэндэ тушааха хамаг уялгануудаа саг соонь, хүсэдөөр дүүргэдэг, үрэһэнэй ба эдеэ хоолой страховой фонднуудые дутамаггүйгөөр байгуулдаг колхоз түрүү гээшэ.

Выставкэдэ хабаадаха эрхэ хадаа, үглөөдэрэй бэшэ, харин мүнөөдэрэйшье хэрэгүүдээр туйлагдаха байна. Энээнэй урда тээ выставкэдэ хабаадагшад ба энэ эрхые мүнөө анхан түрүүшынхеэ олохын түлөө тэмэсэгшэд бүгэдөөрөө гол анхаралаа юундэ хандуулха ёһотойб гэбэл—хүдөөажахын жэлые эрхимээр дүүргэхэ, оройн культуранууды саг соонь гээлтэгүйгөөр хуряажа абаха, ерэхэ жэлэй ургасын бата һуури тодхохын тулада намарай пар хахалалгые дүүргэхэ, хүдөөажахын шэнэ жэлдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ—эгээ энээндэ нютагуудахи хүдэлмэрилэгшэд анхаралаа хандуулха ёһотой, эгээ эндэ социалистическэ соревнованиин хүсэнь харуулагдаха ёһотой.

1941 ондо Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэ нээгдэхэ саг хүрэтэр советскэ газартаряаламнай шэнэ ба бүри ехэ амжалта туйлаха ёһотой ба туйлахань лабтай.

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ).

Тунхэнэй аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряан ажалай бригадын бригадир нүхэр Шутеков Ц. Ш. 280 га газарһаа дунда зэргээр га бүриин 18 центнер ба 70 гектарһаа—25 ц. орооһото культурын ургаса абаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нүхэр Шутеков.
Михайловай фото.

БМАССР-эй Совнаркомдо ба ВКП(б)-гэй Обкомдо

БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол: СССР-эй СНК-гэй 1940 оной октябриин 2-ой, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1940 оной октябриин 4-эй тогтоолнуудай ба СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Главна управлениин приказай ёһоор, Улан-Удэ городто 600 һурагшадтай олзобориин нэгэ училище, 280 һурагшадтай түмэрзамай нэгэ училище ба 600 һурагшадтай фабрика-заводуудай нэгэ һургуулиие эмхидхэхэ гэбэ.

Фабрика-заводуудай һургуулиин ба училищинуудай занятиие 1940 оной декабриин 1-һээ эхилхэ гэбэ.

ФЗУ-гэй һургуулиие һурагшадайнь ба багшанарайнь составтайгаар, һуралсал—үйлэдбэриин гэрнүүдые, нинтын байрануудые бүхы түхеэрэлгэ ба дэбисхэрнүүдтэйгээрнь, туһалбариин ажахынуудые БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй управлениин мэдэлдэ үгэхыень, Улан-Удын ПВЗ-гэй начальник нүхэр Семеновые, Мяханай комбинадай директор нүхэр Калачевые, Селенгын пароходствын управлениин начальник нүхэр Брюховые ба Восточно-сибирскэ түмэрзамай IV таһагай начальник нүхэр Кислициниие уялгалба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ ба СССР-эй Совнаркомой тогтоолые хүтэлбэри болгон абажа, СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи гүрэнэй ажалай резервнүүдэй Управлениин №1 приказай ёһоор, һурагшадай хүсэд тооё хангамаар, таталга (элсүүлэлгэ) соносхохо ба һайн дураараа ерэһэн һурагшадые абажа эхилхыень, БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Управлениин начальник нүхэр Антоновые уялгалба.

Олзобориин училищын, түмэрзамай училищын ба фабрика-заводуудай һургуулиин директорнүүдые ба һуралсал—үйлэдбэриин частиие даагшадые олзожо, ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой ба БМАССР-эй Совнаркомой баталалгада табихыень ба ноябриин 1 хүрэтэр багшанарай, нинтын байрануудай комендантнуудай ба сэрэгэй-физкультурна бэлэдхэлгээр хүмүүжүүлэгшэдэй хүсэд составые олохыень, БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Управлениин начальник нүхэр Антоновые ба ВКП(б)-гэй Обкомой кадрнуудай таһагые даагшые, орологшо нүхэр Санжимитыповые уялгалба.

Октябриин 20 хүрэтэр, 600 хүндэ шухала һуралсал—үйлэдбэриин гэр ба нинтын байраар фабрика-заводуудай һургуулиие хангахыень, Улан-Удын Горгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Сабуровта дурадхаба.

Училищинуудые ба фабрика-заводуудай һургуулиие 1940 оной эсэс хүрэтэр финансировалха тухай асуудалые шиидхэхыень нүхэд Ивановто, Гусевта ба Антоновто даалгаба.

1940 оной ноябриин 1 хүрэтэр, нинтын байрануудта шухала бүхы түхеэрэлгээр, училищинуудые ба фабрика-заводуудай һургуулиие хангахыень Наркомторг нүхэр Балхановые, Бурмонторг нүхэр Павленкые, ПВЗ-гэй Трансторгпит нүхэр Гузовскиие ба Райтрансторгпит нүхэр Смагиниие уялгалба.

Ноябриин 15-да нээхээр хараалжа, училищинуудай ба фабрика-заводуудай һургуулиин дэргэдэ столовонууды эмхидхэлгые дары эхилхэ гэбэ.

Хэһэн хүдэлмэриингөө тухайда ВКП(б)-гэй Обкомой бюродо ба БМАССР-эй Совнаркомдо октябриин 20-до, ноябриин 15-да ба декабриин 1-дэ мэдээсэхыень уялгалжа, тус тогтоолой дүүргэлтые шалгахыень БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшын орологшо нүхэр Болсохоевта ба ВКП(б)-гэй Обкомой кадрнуудай таһагые даагшын орологшо нүхэр Санжимитыповта даалгаба.

ЭРХИМ БЭЛЭГ

Заиграйн аймагай 6 колхозууд хүдөөажахын хүдэлмэринүүдые дүүргэлгээр, Октябриин XXIII жэлэй ойе угтажа байна. Таряа сохилго, гүрэнэй урдахи уялганууд дүүргэгдээ. Эдэнэй тоодо: XVIII партсъездын нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүх. Устинов), Илькинскэ сомоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь Раднаев), „Шэнэ Зам" (түрүүлэгшэнь Цыренов), „Улаан-Эрхирик" (түрүүлэгшэнь Санжиев) колхозууд бии.

Эдэ колхозуудай урдань малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлэдхэхэ ба тэрээниие эршэмтэйгээр үнгэргэхэ уялга үлөөд байна.

Н. Котов

Таад гэжэ табина

Хориин аймагай, Дээдэ-Курбиин сомоной, „Шэнэ Ажал" колхоздо ажал хүдэлмэринь муугаар эмхидхэгдэнэ. Колхознигуудайнь ажалта үдэр үни удаанай тэмдэглэгдээгүй байха юм. Бригадир Ж. Д. Мижитов колхознигуудай ажалта үдэрые таад гэжэ табина. Мижитов гэгшэ, „Ургаса хуряалга ба хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ тухайда" СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой ёһоор, хуряалгын үедэ колхознигуудай хүдэлмэриие үдэшэ бүри тушаажа абахын ба ажалта үдэрынь гаргахын орондо, хэдэн хоногоор хсжомтуулдаг байгаа. Иимэ хайша хэрэгээр хандажа болохо гү?

Тэгдынский.

Улаан тугта сельсовет

Манай аймагай түрүү сельсоведүүдэй нэгэн болохо Гэгээтын сельсовет (түрүүлэгшэнь нүхэр Чагдуров) таряа хуряалгые һайн шанартайгаар ба түргэнөөр үнгэргөө. Хахад һарын саад тээ хадалгые дүүргээд, мүнөө сохилгые түлэг ябуулжа, һаяар дүүргэхэеэ байна.

Намарай пар хахалалгые, гүрэндэ уялгата тушаалгын плануудые дүүргэһээр үни болоо. Тус сельсоведэй эрхим колхознигууд жэшээтэ хүдэлмэри харуулна. Тарилгын үе соо түрүүшүүл-стахановецууд үдэрэйгөө нормонуудые хэдэн дахин үлүүлдэг һэн. Дисциплинэнь үндэр хэмжээдэ табигданхай.

Ажалшадай депутадуудай Соведэй түрүүлэгшэ нүх. Чагдуров болбол колхозуудаа онсо шадамар, оперативна хүтэлбэреэр хангана.

Ленинэй ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Цыбиков, Доржиев гэгшэд парти ба правительствын бүхы заабаринуудые бэелүүлжэ шададаг. Колхознигуудайгаа дунда политическо-массова хүдэлмэринүүдые дэлгэрүүлхэтэй хамта, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй июлиин пленумэй тогтоолнуудтай танилсуулаа.

Партиин Айкомой ба аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан Тугые Гэгээтын сельсовет абаад байхадаа, үшөөл шэнэнүүд амжалтануудай түлөө тэмэсэхэ ёһотой.

А. ЗАЙЦЕВ—АЗО-е даагша.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Намарай тарилга ба пар хахалалга

Советскэ Союз дотор октябриин 5-да 33565 мянган гектар намарай тарилга хэгдэжэ—планай 91 процент дүүргэгдэбэ. Колхозууд планаа 91 процент, Наркомсовхозой совхозууд — 87, Наркомпищепромой совхозууд 97 ба Наркоммяспромой совхозууд 109 процент дүүргэбэ.

Союзай 40 республикануудта, хизаарнуудта ба областьнуудта намарай тарилга хүсэд дүүргэгдэнхэй. Воронежско ба Сталинградска областьнууд планаа октябриин түрүүшын табан хоног соо дүүргэһэн байна.

Кавказда, дундаазиатска ба закавказска республикануудта, Крымдэ, Николаевска ба Одесскэ областьнуудай урда районуудта намарай нинтэ тарилга ябажа байна. Читинскэ областьдо ба Бурят-Монголой АССР-тэ тарилгын хүдэлмэри удаанаар ябуулагдана.

Ороной колхозууд ба совхозууд октябриин 5-да 24379 гектар намарай пар хахалһан байна. Планай дүүргэлтэ— 36 проц.

Приморско хизаар—80 проц., Чувашска ба Коми АССР—70 проц. планаа дүүргэжэ, пар хахалалгаар урдын мэтэ түрүүлжэ ябанаа.

1941 оной хабарай тарилгын газарые элдүүрилгэ ороной олонхи районуудта удаанаар ябуулагдана. Центральна ба хойто областьнуудта намарай пар хахалалгын темпэнь һайн бэшэ байна.

(ТАСС).

25000 тонно шэгнуууртэй гэрые зандань урилуулба

Москвда, Горькиин нэрэмжэтэ улицадахи Московско эдир залуу зрительнүүдэй театрын гэрые ба тэрээнтэй зэргэлжэ байһан байрын хоёр гэрые урилуулга октябриин 15-да эхилбэ. Эдэ гэрнүүд болбол бэе бэедээ холбоотой тула нинтэ дээрээ 50000 кубометр объёмтой ба 25000 шахуу тонно шэгнүүртэй нэгэ гэр мэтэ байна.

Иимэ ехэ гэр Москвада түрүүшынхеэ урилуулагдаба. Гэрнүүдые тэрэ зандань урилуулгын баян опытой Америкадэшье энээн шэнги томо гэр урилуулагдаагүй юм. Тэндэ бүхы урилуулагдаһан гэрнүүдэйнь эгээн томонь—Индианаполисдахи телефонно станци байгаа. Зүгөөр тус станциин шэгнүүрынь—10000 тонно болоо һэн.

Мүнөө Москвадахи энэ гэрые урилуулхын тула октябриин 15-най үдэр, 16 час 10 минутада электрическэ ток оруулхые захиралта үгтөө. Доронь 1200 мухарюулга табигдаһан энэ угаа ехэ шулуун гэрые инженер Кирженэй системын 55 электродомкрадууд тон аалиханаар хүдэлгэжэ эхилбэ. Энэ үдэртөө тус гэр хадаа түрүүшынгээ нэгэ метрые „ябаба", үшөө саашаа 19 метр 21 сантиметр абзащагдаха ёһотой.

Карело-Финскэ ССР-эй ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй һунгалтанууд

ПЕТРОЗАВОДСК, октябриин 14. (ТАСС). Мүнөөдэр Карело-Финскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол Карело-Финскэ ССР-эй районно, городской, сельскэ ба поселково ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгалтые 1940 оной декабриин 15-да үнгэргэхэ тухай Указ гаргаба.

Карело-Финскэ ССР-эй ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгуулиин кампаниие 1940 оной октябриин 15 һаа эхилхэ гэжэ соносхобо.

Картофель хуряаха комбайн

КОЛОМНА (Московско область).

Һаяхан, коломненско районой, „Свиносовхозой" ажахыда картофель хуряалгын экспериментальна комбайные шалгалга дүүрэбэ. Картофельно ажахын научно шэнжэлэлгын институдай инженер Чиркуновай конструкциин комбайн эрхим байба. Тэрэ хадаа хоёр рядаар хахалжа, картофелиие шоройһоонь илгажа, автоматическа (өөрөө) газар дээрэ табигдаад үгэдэг корзина соо хэнэ. Тус машиные 3 хүдэлмэришэд ба нэгэ тракторист обслуживадаг байна. Үдэрэй 3 гектарһаа дээшэ хуряана. Тиимэ машина нэгэшье оромдо үгы юм.

Бурят-монголой искусствын декадын урда тээ

МОСКВА, октябриин 17. (ТАСС). Мүнөөдэр СССР-эй Ехэ театрын филиалай сценэ дээрэ „Энхэ—булад Баатар" оперын репетици болобо. Үглөөдэр нинтын харалга боложо, столицын искусствын мастернууд, театральна шүүмжэлэгшэд, театральна ба дуунай һуралсалай заведенинүүдэй һурагшад тус зүжэгые харахань.

„Искусство" хэблэл болбол зүжэгүүдэй хуряангы либреттэнүүдые гаргаба. Тэрэшэлэн „Баяр" гэжэ хүгжэмтэ драмын ород текстэй, һайханаар гоёогдожо хэблэгдэһэн суглуулбари гараба. Үглөөдэр „Энхэ—булат Баатар" гэжэ оперодо зорюулһан суглуулбари гарахань. Ехэ театрын филиалай фойе соо номой киоск нээгдэжэ, тэндэ декадын тухай уранзохёолнууд худалдагдаха байна. Столицын ажалшад эдэ номуудаар ехэтэ һонирхоно.

Октябриин урда тээхи соревнованиие улам үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

Уриһаламжын мүнгые болзорһоонь урид суглуулхын түлөө!

Мүнөө, финорганууд мүнгэ элсүүлгын шиидхэхы 4-дэхи кварталда ороод байна. Налогой түлбэриие ба уялгата страховзниин жэлэй планиие Октябриин XXIII жэлэй ойе угтуулан дүүргэхын ба уриһаламжын мүнгэ болзорһоонь урид суглуулхын түлөө финансова хүдэлмэрилэгшэдэй дунда эршэмтэй тэмэсэл үргэнөөр дэлгэрбэ. Энэ хэрэгтэ амжалта түйлаха бүхы арганууд хаахаанагүй байһыень Закаменай, Мухар-Шэбэрэй аймагууд харуулба.

Хоринн, Тарбагатайн, Баунтын, Баргажанай аймагууд түрүүшынгээ амжалтаар һанаагаа амархагүй, харин эдэнэй жэшээе халан абажа, мүнгэ суглуулгые улам хурдадхаха ёһотой.

Закаменайхидай ба мухар-шэбэрэйхидэй жэшээгээр, жэлэйгээ финансова планиие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ соревнованиие бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

* * *

Закаменай аймагай, Енгорбын сомоной, Карл Марксын нэрэмжэтэ ба „Улан-Туя" колхозойхидой үүсхэлээр, бүхы аймагайнь ажалшад Октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованида оролсобо. Энэ үүсхэл гаргагшад 19.215 түхэригтэ бэшүүлһэн уриһаламжаяа бултынь түлэжэ, уялгаяа хүндэтэйгөөр дүүргэбэ. Октябриин 1-дэ аймагай финансова слет болоо. Тэндэ енгорбойнхидой опыдые хэлсэһэн ба ВКП(б)-гэй айкомой ба аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан Тугые Енгорбойн сомоной гүйсэдкомдо барюулһан байна. Сомоной түрүүлэгшэ нүх. Цыбиков ба финагент нүх. Щукин гэгшэд 200-200 түхэриг мүнгөөр шагнагдаба. Энэ следой һүүлээр хүдэлмэринь бүхы нютагуудта бүри һайнаар ябуулагдана. Тус аймаг мухар-шэбэрэйхидые ахижа, уриһаламжа тараалгаар ба захилгаар республика дотороо хоёрдохи һуури эзэлбэ.

* * *

Мухар-Шэбэрэй аймагай түрүү Никольско сельсоведэй колхознигууд Октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованида активнаар оролсохыень аймагай бүхы колхозннгуудые „За большевистские темпы" гэжэ газетээр дамжуулан уряалһан байна. ВКП(б)-гэй айкомой бюро ба аймсоведэй гүйсэдком энэ хандалгые үргэнөөр хэлсэхыень нютагуудахи партийна ба советскэ организацинуудта дурадхаба.

Октябриин 20-до аймагай финансова слет болохонь. Финансова ба уриһаламжын хүдэлмэреэр түрүү активистнуудые шагнахын түлөө 400 түхэригэй фонд байгуулагдаба.

* * *

Яруунын аймагта уриһаламжын мүнгые суглуулгаар иволгынхидай ба мухар-шэбэрэйхидэй опыдые тарааха агитколлективүүд эмхидхэгдэбэ. Укырска сомоной „Красный Партизан" колхозой дэргэдэхи агитколлектив хадаа ойлгуулламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулһанайгаа результатта мүнгэ суглуулгые болзорһоонь урид дүүргэбэ.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ШАГНАГДАБА

Арад зоной дунда агитационно-массова хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа мүнгэ элсүүлгэдэ амжалтануудые түйлаһанайнь түлөө налогой 19 агентнуудые 100-100 түхэриг мүнгөөр БМАССР-эй Финансын Нарком нүх. Гусев шагнаба. Тэрэнэй тоодо, Мухар-Шэбэрэй аймагай, Никольско сельсоведэй налогой агент Е. Иванова, Н. Банзаров (Цаган-Шулутай), А. Калаганский (Иволга), Зеленовский (Кабанск), Н. Дымбрылов (Закамен). Б. Дугаров (Селенга) ба бусад.

ТАРБАГАТАЙНХИД ХОЖОМДОНО

Тарбагатайн аймагай финорганууд хүдэлмэриингөө темпые һуладуулжа, республика дотор ехээр хожомдожо ябана. Мүнгэ элсүүлгын жэлэй план оройдоо 9,8 проц. дүүргэгдэбэ. Хожомдолго болбол массово-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдаһан дээрэһээ болоно. Иволгынхидай ба мухар-шэбэрэйхидэй хандалга колхознигууд бүхэндэ һайнаар ойлгуулагдаагүй байна. Уриһаламжын этигэмжэтэ нюурнууд Черных Д. Н. ба Черных М. Л. гэгшэд юушье хэнэгүй.

Массова хүдэлмэридэ үшөө активнаар хабаадалсахаб.

Июль һара соо намайе Заиграйн райсберкассын главна бухгалтераар томилһон юм. Бүридхэл ба тоосооны бусайдашаһан байгаа. Эндэ миниие ерэхэһээ урда главна бухгалтергүй 10 һара шахуу байһан юм. Томилогдоһоной гоо һүүлээр, Райсберкассын учедые һайжаруулха ба уриһаламжын хүдэлмэриие эршэмтэйгээр ябуулхын түлөө туһалалсахаб гэжэ уялга үгэһэн байнаб.

Эгээн түрүүн өөрынгөө ба сберкассын операционно хүдэлмэришэдэй дисциплинэе һайжаруулжа ба операционно техникын инструкци наряар сахижа, ажалайнь харюусалга дээшэлүүлээ һэм. Тэрэнэй һүүлээр алдуунуудай дабтагдахань үсөөрөө.

Сберкассын хүдэлмэришэд бүхэн хэрэгтэ ехэ харюусалгатайгаар хандадаг болоһонойнь ашаар, октябриин 10-да кварталайгаа балансова отчет табибаб. Баланс ба статотчет хоёрой хоорондо нэгэшье һольбоо гараагүй.

Хүдөөдэхи сберкассануудай ажалые шалгаха зуураа, хүдэлмэрилэвь туһалдаг, заадаг байнам. Горхоной сомоной гүйсэдкомтой хамта уриһаламжын этигэмжэтэ нюурнуудай совещани үнгэргэгдэһэн байна. Энэ совещани дээрэ иволгынхидай хандалгые үргэнөөр зүбшэн хэлсээд, бага бэшэ хүдэлмэри хэһэн байнабди. Тэрэнэй ашаар, нэгэ үдэр соо 2000 түхэриг уриһаламжын мүнгэн суглуулагдаһан байна.

Би саашадаа гансахан учет һайнаар ябуулха бэшэ, харин массова хүдэлмэридэ үшөө активнаар хабаадалсаха гэжэ зорилго урдаа табинаб.

М. АФАНАСЬЕВА—
Заиграйн райсберкассын главна бухгалтер.

Һурагшадые һуралсалда бултыень хабаадуулха

Селенгын аймагай хүсэдбэшэ дунда ба дунда һургуулинууд болбол 1940-1941 онуудай һуралсалай жэлэй эхиндэ бүхы һурагшадаа һуралсалдань хабаадуулжа шадаагүй. Аймаг соо хамтадаа эхин, хүсэдбэшэ дунда ба дунда 33 һургуулинууд бии. Хүсэдбэшэ дунда һургуулинуудта 1263 һурагшад һуралсаха ёһотой байбашье, 1082 хүн, дунда һургуулинуудта 219 һурагшад байха аад, 172 хүн хабаадуулагдаба.

Һургуулиһаа һурагшадай таһарһанай гол шалтагаань юуб гэхэдэ, сомсоведэй түрүүлэгшэнэр, һургуулинуудай директорнууд ба эрхилэгшэд болбол колхозуудта байһан хүүгэдые 100 проц һургуулидаа хабаадуулхын түлөө эрид хэмжээнүүдые абаагүй.

Гансахан Селенгын дунда һургуулида 19 һурагшадынь ерээгүй. Тус һургуулида мүнөө 600 һурагшад тоологдоно. Тэдэнэй 300 гаранинь байраар хангагдаагүй, эндэ тэндэ айлнуудаар байна. Хамтын байрануудые бариха, һурагшадта зохид һайн условинуудые байгуулха тухай ямаршье хэмжээнүүд абтанагүй.

Мүнөө жэлдэ Селенгын аймагай 7 һургуулинуудта татарска группанууд байха юм. Зүгөөр, мүнөө татар багшанарай үгы дээрэһээ тэдэнь үшөө нээгдээгүй. Хамтадаа тэдэ группануудта 100 гаран хүн һуралсаха байна. Мүн аймагай 5 һургуулинуудта, халуун ба хүйтэн эдеэ хоолтой 5 буфедүүд эмхидхэгдэхэ ёһотой аад, мүнөө нэгэниинше хүдэлмэрилнэгүй.

Тэрэшэлэн зарим һургуулинууд түлишээр хүсэд хангагдаагүй байна. Жэшээлхэдэ, Селен-Думын эхин һургуули 50 процент түлеэгээр хангагданхай. Тус һургуулиие Калининай нэрэмжэтэ колхоз түлишээр хангаха ёһотой байбашье, мүнөө хүрэтэр түлеэгээ хүсэдөөр асараагүй. Тамчын эхин һургуули түлеэгээр дутамаг дээрэһээ, гэр соонь шиигтэй хүйтэн. Иимэ муу байдалһаа боложо, зарим һурагшадай үбшэһэн ябадал үзэгдэнэ.

Дээдэ-Оронгодо шэнэ тогтоогдоһон һургуули багшанараар бүридүүлэгдээгүй дээрэһээ, 3 нятная һаяхан болотор эхилээгүй байгаа.

Эдэ бүхы дутагдалнууд хадаа Селенгын аймагай зарим һургуулинууд 1940-41 онуудай һуралсалай жэлые хүсэд бэлэдхэлгүйгөөр угтаһыень харуулна. Һургуулиин наһанай хүүгэдые 100 процент һуралсалда хабаадуулхын тула ойрын үдэрнүүдтэ зохихо хэмжээнүүдые абаха—аймагай гэгээрэлэй таһагай ба сельсоведүүдэй шухала зорилго мүн.

Түрэлхидэй түрүү комитет

Улан-Удын №8 эхин һургуулиин түрэлхидэй комитет (түрүүлэгшэнь нүхэр Лабарешных) болбол үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй туршо соо һайнаар хүдэлмэрилжэ, район дотороо хоёрдохи һуури эзэлһэн юм.

1939-40 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадай түрэлхитэй суглаануудые хэжэ, тэндээ—һурагшадай һуралсал, байдал, дисциплинэ тухайда ба бусад олон асуудалнуудые хэлсэһэн байгаа.

Түрэлхидэй комитедэй хүсөөр элдэб зүжэгүүд түлөөһэтөөр табигдажа, олоһон мүнгөөрөө ядасуу үхибүүдтэ хубсаһа ба бусад зүйлнүүдые абажа үгэһэн байна.

Энэ жэлдэ хүүгэдые һуралсалда бүгэдынь хабаадуулхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Энээнэйнь результатта, № 8 һургуулиин хүүгэд мүнөө жэлэй һуралсалда бүгэдэ хабаадуулагдаа.

Мүнөө тус комитет хүдэлмэреэ ябуулжа эхилээ. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо хэдэн суглаа хэһэн ба хүдэлмэриингөө планиие баталуулһан байна.

Комитедэй хүдэлмэридэнь түрэлхид нүхэд Усачева, Барбакова, Петрова, Мордавская ба бусад активнаар хабаадалсана.

О. Г.

Дулаан үдэрнүүдые хэрэглэхэ

Заиграйн аймагта намарай пар хахалгын план оройдоо 39 проц. дүүргэгдэд байна. Сохилгоёо дүүргэһэншье колхозууд намарай пар хахалалгые удаарууална. Жэшээлхэдэ, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз хуряалга ба сохилгые октябриин 13-да дүүргэһэн аад, намарай пар хахалалгаар планаа оройдоо 13,4 проц. дүүргэбэ. Тэрэшэлэн, бусадшье колхозуудта энээнһээ дээрэ бэшэ.

Доодо Курбиин сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ болбол 3 га намарай пар хахалаад байһанаа юугээр баримталхаб? Энэ шухала хүдэлмэри ямаршье шалтагаангүйгөөр удааруулагдана. Намарай пар хахалалгые хойшолуулагшадые хатуугаар хэһээхэ хэрэ тэй.

Намарай пар хахалалгын һүүлшын үнэтэй үдэрнүүд үнгэржэ байна.

Октябриин дулаан үдэрнүүдые хэрэглэжэ, намарай пар хахалалгые ябуулха шухала.

Б. ЮРИН.

КУЛЬТБРИГАДА ЭМХИДХЭГДЭ ХЭНЬ

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол энэ һарын һүүлээр республикын районуудта культбригада элигээхээр хараална. Тус бригада хадаа хүдөөгэй интеллигенциие культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ хабаадуулха, сомонуудахи уншалгын байшангууд, улаан булангуудай ба тэдэнэй дэргэдэхи уранһайханай кружогуудай хүдэлмэриие һайжаруулха зорилготой.

Бригадынь составта: медицинскэ, культурна ба бусад хүдэлмэрилэгшэд оролсохо байна.

«Энхэ—булад Баатар» оперын Ёохор танец.

Пестеревэй фото.

Бурят-монгол арадай искусство

Бурят-Монголой ажалшадай делегацитай уулзалга дээрэ нүхэр Молотов өөрынгөө үгэ соо иигэжэ хэлээ һэн: «Бурят-Монголой республика болбол урдань өөрөө хэды ехэ гээгдэнги байһаншье һаа, шэнэ социалистическэ ажабайдалые байгуулгада өөрынгөө шэн зоримгойгоор, колхозуулайгаа хүдэлмэреэр ба культурна үүсхэлнүүдэй хүгжэлтөөр түрүү советскэ республикануудта хабаадана».

Мүнөө Москвада эхилхээ байгаа Бурят-Монголой искусствын декада болбол советскэ правительствын толгой нүхэр Молотовоор хэлэгдэһэн эдэ үгэнүүдэйнь толотомо гэршэнь мүн болоно. Декада болбол Сталинска Конституциин наран доро сэсэглэн бадаржа байгаа арадай искусствые столицын ажалшадай урда харуулхань.

Хэдэн үеын дарлалта, шажаниие баригшадай бузагай нүлөөлэл хадаа национальна культурын хүгжэлтэдэ һаад хэжэ байһан юм. Царска чиновнигуудаар үмэгшэлэгдэгшэ ламанар ба бөөнэр хадаа арадай хүгжэмэй ба дуунай творчествые шажанай зорилгодо хэрэглэжэ байһан юм. Хэдэн хуушанай инструметнүүдынь арадһаа булягдажа шажанай хэрэгсэлдэ оруулагдаһан байна. Дарлагдаһан ба богоолшологдоһон хүнүүд болбол өөһэдынгөө байгуулһан хүгжэмэй культуранудһаа хаһагдаһан юм. Хуушанай бурят ониһог үгэдэ „Үншэн хүн үлигэршэ, үгытэй хүн дууша" гэжэ хэлэгдэдэг байгаа. Дуушад ба үлигэршэд болбол нүүдэл тала губяар аймагһаа аймагта, хотонһоо хотондо ябажа, гэрһээ гэр бүхэндэ орожо өөрынгөө арадай гасаланта байдал тухай үлигэр ба дуунуудые зохёодог һэн.

Октябрьска социалистическэ революцияар сүлөөлэгдэһэн бурят-монгол арадай искусство болбол түргөөр һалбаран бадаржа байна. Дуун, хүгжэм ба танец болбол шажанай доботолгонуудһаа сэбэрлэгдэжэ, бадаран мандажа байгаа культурын таһаршагүй хубинь болобо. Арад ниитын сүлхэ дундаһаа бодото бэлигтэн дэбжэнэ. Гайхамшагта дуушад, хүгжэмшэд, драматургнууд, режиссернууд бии болобо. Өөһэдын бурят-монголой театр байгуулагдажа ба арад болбол өөһэдынгөө хэтын мелодиие, бүхы хүсөөрөө ханхинажа байгаа дуунуудые дуулана.

Декадын үе соо табигдаха бүхы зүжэгүүд хадаа арадай олоянзын ба барагдашагүй дуунай творчествын ёһоор, гол түлэб, ургажа гараһан байна. Бурят-монголой дуунууд болбол мелодёороо ба һайхан аялгаараа угаа баян. Бурят-Монголой оперонуудай хүгжэмэй хэлэн—арадай хүгжэмэй творчество мүн. Зүжэгүүдэй зохёогдоһон тэдэ драматическа материалнууд мүн лэ ехэ һонирхолтой. Тэдэ бүгэдэ арадай эрхим эпосүүдээр холбоотой.

Бурят-Монголой түрүүшын оперо—„Энхэ—булад Баатар" гэжэ нэрлэгдэнэ. Тэрээниие зохёогшод—композитор М. Фролов ба Н. Балдано—либреттынь автор (өөрөө артист туладаа тус зүжэгэй гол ролёнуудайнь нэгэндэ наадана). Оперо соо арадай герой Энхэ тухай, өөрынгөө эхэ ороной алдар солын тулада гаргаһан гайхамшагта баатаршалга тухайнь арадай аша туһаар олоһон хүсэн тухайнь хэлэгдэнэ.

Энхэ болбол өөрынгөө эсэгын нангин һэлмые хулууна. Тэрэнэйгээ түлөө Энхэ болбол газар доро харанхы нүхэн соо хаагдажа, тэндэ айхабтар хүндөөр зобоогдоно, доромжологдоно. Тэрэ үедэ хүршэ Шаралдай хаанай сэрэгүүд тус хаанай орондо доботолжо оробо. Сэрэгэй ахалагшаар Энхын аха Эрхэ гэгшэ томилогдожо, харин хаанай сэрэгэй урдаһаа эсэргүүсэн ошоһон болобошье, сэрэгүүдээ хаяад, айнхай Эрхэ тэрьелжэ, ой тайгада гарашана. Арад болбол угаа ехээр дураагутажа, хаалтада зобоогдожо байгаа Энхые сүлөөлжэ, тэрээниие ороноо хамгаалхыень, сэрэгүүдээ даажа дайнда орохыень найдана. Тэрэ хадаа баатар хүсэ гаргажа, өөрынгөө орониие абаран, дайсаниие дараж усадхана. Энхэ хадаа хаанай хүбүүн бэшэ, харин баатар Солбон-Батын хүбүүн байһыень арад элишэлэн танибa. Энхэ—булад Баатар өөрынгөө арадта үнэн байһанайгаа тангариг үргэнэ.

Оперын хүгжэм соо гол һууриие хамтын дуун эзэлнэ; тэрээнэ шухата наадагша нюурнуудынь арад болоно. Композитор хадаа наадагша зарим нюурнуудай сэдьхэлэй гунигта дуунуудые ба арадай баяртайшагын дуунуудые нэгэдүүлжэ, хүсэд бүхэли болгохые хүсэһэн байна.

Бурят-Монголой национальна оперые байгуулгын түрүүшын этапуудай нэгэниинь—һаяшаг зохёогдоһон „Баир" гэжэ хүгжэмтэ драма болоно. Тэрэ хадаа тускай маягтай: тус зүжэгэй оперно элементнүүдынь юрын хөөрэлдөөнэй үгэнүүдтэй тон шадамгайгаар тааралдуулжа зохёогдонхой.

. . . Номо һуршаар харбалдаанай мүрысөөн дээрэ Баир баатар илаба. Тэрээндэ һайхан басаган Булган дуралана. Зүгөөр, Баирай хажууда хоротой ба ууртай агнууша Суута-Мэргэн зүрилдэнэ. Энэ хадаа эдэ хоёр залуушуудай зол жаргалые таһалхын зорилгоор хаа-ралсаһан байгаа. Баирай ба Булганай түрэ боложо байха үедэ, Суута болбол бэриие хулуужа хаанай ордон соо абаашаба. Тэндэ Булган ехэтэ уйдажа инаг нүхэрөө һанажа гуниглана, зобоно, доромжолуулна. Уйдхарай ба гасалан зоболонгой гунигта дуунуудые дуулана. Һайхан басаган Булганай гунигта дуугаар уярһан хаанай зарса үбгэн Бухаанай гэгшэ Баирай орон тээшэ басаганай тэрбэтхэ ябадалда туһалба. Хаан галзууржа, сэрэгүүдээ зэһэжэ, Баирта эсэргүү доботолгодо гарана. Шуһата хэсүү дайн болоно. Хаанай сэрэгүүд илагдаба. Хоротой Суутын урбалта хэһэнинь элирүүлэгдэжэ, тэрэ болбол олоной дунда саазалагдаба.

Баатар Баирай ба тэрэнэй шэн зоригто эхэнэр Булганай илалтын хүндэлэлдэ омог хүхюунэй дуун дорбёотоно.

Хүгжэмтэ драма „Баир" болбол „Энхэ" оперо мэтэ мүн лэ арадай долгисомо гүнзэгы зэдгэнууд дээрэ хэлэгдэдэг бурят-монголой аман үлигэрнүүдһээ абтаһан байна.

Мүн бурят-монголой национальна театр хадаа „Эржен" гэжэ музыкальна пьесэ бидэндэ харуулхань. Энэ пьесэ одооной темэ дээрэ бэшэгдэжэ ба манай залуушуудта, советскэ бүлэдэхи шэнэ абари заншалнуудай принципүүдтэ зорюулагданхай. Эндэ сүлөөлэгдэһэн арадуудай бүлэдэхи жаргалта ажабайдал тухай, баяхалан ба хангалга үгэгшэ ажал тухай дуунуудые сонсоно байнабди.

Тон богонихон сэг соо, бурят-монголой национальна театрын ургаһаниие бидэ мэдэнэбди. Шэнэ культурын ургалтые наряар шэнжэн байгаа бидэнэр, хүгжэмэй деятельнүүд, тус театрын мүнөөнэй байдалые һайса ойлгонобди. Тэрэ хадаа мэргэжэлтэ дуушадтай, балетэтэй ба оркестртэй угаа ехэ профессиональна коллектив болон ургаа.

Декадын бэлэдхэлтэй дашарамдуулагдан, хэблэлнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ толилогдогшод Гомбо Цыдэнжапов, Н. Балдано гэгшэдэй нэрэнүүд бидэндэ баһа лэ элигэ танигдана. Урдань батрак ябаһан Таров, Номгон далайн улаанфлотец—Бадма Балдаков ба бусад хэдэн олон бэлигтэ эгэрнууд театрын труппада бии. Гадна, гайхамшаг талантта уранзураашад, скульпторнууд, һылүүршэд декадын зүжэгүүдэй шэмэглэлнүүдые бүтээлгэдэ хүдэлмэрилөө.

Декадын үдэрнүүд соо өөһэдынгөө мастерствоё харуулхаяа байгаа арадай инструментнүүдэй оркестр тушаа тусхай тоггожо хэлэмээр байна. Энэ оркестр бии болгогдоһоор үшөө нэгэ жэл болоогүйшье һаа, имагта һайн шанартай, шадамгай ансамбль боложо шадаа. Классическашье зохёолнуудые гүйсэдхэхэ энэ оркестрын наадалгые ехэхэн һонирхолтойгоор хүлеэнэмди.

Дуушадай, үлигэршэдэй ба танцорнуудай выступленинүүд яашагүй һонин байха. Ехэ Куналей село болбол өөрын хоорые Москвада декадада элигээбэ. Тэдэнэр, хуушанай дуунуудые дуулаха байна.

Арадай баяртай хүхюун ажабайдалые ба бурят-монгол арадай сүлөөрэлын түлөө тэмэсэлые уран һайхан дуунай хүгжэмүүдэй образуудаар харуулхыень декадаһаа хүлеэгдэнэ.

Декада болбол бурят-монголой театрта шэнэ культурын тусгаар һургуули боложо үгэхэ ёһотой.

Советскэ бурят-монгол арадай творчествонь ургаа, энээнһээшье хойшоо агуехэ ород арадай культурын нүлөөн доро ба хани барисаагаар ургаха ёһотой. Агуехэ Октябрьска Социалистическэ революцияар сүлөөлэгдэһэн бүхы арадуудтал адли бурят-монгол арад хадаа „үнэхөөр түрүү культураяа ба үнэхөөр түрүү болбосоролоо европейскэ арадуудһаа заашье гээгдүүлэнгүй ургашань дэбшүүлхэ" (Сталин) шадабаритай байба.

Бурят-Монгол арадай культурын бадаралта болбол коммунистическэ обществые байгуулжа байгаа большевистскэ партиин агуехэ идеинүүдэй, ленинско-сталинска национальна политикын торжествое харуулна.

Л. П. ШТЕЙНБЕРГ—ССР
Союзай арадай артист,
орденоносец.

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.

Н—4188

Типография НКМП БМАССР